

Minister Zdrowia

DLD.050.6.2026.AS
Warszawa, 06 lutego 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 14614 z dnia 20 stycznia 2026 r., złożoną przez Pana Krzysztofa Bojarskiego, Posła na Sejm RP, w sprawie nieuzasadnionych wymogów dotyczących roku produkcji wyrobów medycznych w postępowaniach przetargowych szpitali publicznych, uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 16 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych (zwanej dalej Pzp), zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób proporcjonalny. Zasadę proporcjonalności należy rozumieć w ten sposób, że wybory dokonywane przez zamawiającego oraz wymagania stawiane wykonawcom ubiegającym się o udzielenie zamówienia powinny być adekwatne do rodzaju i zakresu zamówienia, czyli racjonalnie proporcjonalne do przedmiotu zamówienia z uwzględnieniem (w szczególności) jego rodzaju i zakresu.

Na tle dorobku orzeczniczego TSUE można uznać, że właściwym narzędziem dla oceny, czy wprowadzane warunki udziału w postępowaniu, opis przedmiotu zamówienia, kryteria oceny ofert itp. są proporcjonalne jest przeprowadzenie tzw. testu proporcjonalności w stosunku do podejmowanych rozstrzygnięć i decyzji. Oznacza to sprawdzenie, czy spełniają one cztery przesłanki:

- 1) czy są stosowane w sposób niedyskryminujący,
- 2) czy są uzasadnione względami interesu publicznego,
- 3) czy są odpowiednie dla osiągnięcia celu, któremu służą, oraz
- 4) czy nie są nadmierne i nie wykraczają poza to, co konieczne dla osiągnięcia tego celu (czy nie można osiągnąć tego celu przy pomocy mniej restrykcyjnych celów).

Nie jest zatem wystarczający np. sam związek warunków udziału w postępowaniu z przedmiotem zamówienia, ale powinny być one odpowiednie i wystarczające dla osiągnięcia celu, w jakim są stawiane.

Zgodnie z art. 99 ust. 1 Pzp, przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty.

W myśl art. 99 ust. 2 Pzp w opisie przedmiotu zamówienia zamawiający powinien określić wymagane cechy dostaw, usług lub robót budowlanych. Cechy te mogą odnosić się w szczególności do określonego procesu, metody produkcji, realizacji wymaganych dostaw, usług lub robót budowlanych, lub do konkretnego procesu innego etapu ich cyklu życia, nawet jeżeli te czynniki nie są ich istotnym elementem, pod warunkiem że są one związane z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalne do jego wartości i celów.

Jednocześnie, w myśl art. 99 ust. 4 Pzp, przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję, w szczególności przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów.

Opis przedmiotu zamówienia powinien odpowiadać uzasadnionym i rzeczywistym potrzebom zakupowym zamawiającego związanym z realizacją przypisanych mu zadań. Sporządzając opis przedmiotu zamówienia, zamawiający powinien mieć na uwadze zasady udzielania zamówień publicznych, w tym zasadę proporcjonalności wyrażoną w art. 16 pkt i art. 99 ust. 2 Pzp oraz zasadę efektywności wyrażoną w art. 17 ust. 1 Pzp.

Zamawiający, jako podmiot dokonujący zakupów określonych towarów czy usług, jest uprawniony do określenia swoich oczekiwań względem przedmiotu zamówienia – oczywiście przy zachowaniu zasad wynikających z art. 16 Pzp (zasady: uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, przejrzystości, proporcjonalności). Wskazana norma nie stoi na przeszkodzie temu, by zamawiający dopasował zamówienie do swoich obiektywnych potrzeb, co może powodować, że liczba wykonawców zdolnych do wykonania zamówienia będzie ograniczona.

Podsumowując – nie jest możliwe udzielenie ogólnej, abstrakcyjnej odpowiedzi na postawione pytanie dotyczące zgodności z przepisami Pzp zapisu dotyczącego roku produkcji wyrobów medycznych, która byłaby prawdziwa i adekwatna dla wszystkich stanów faktycznych.

Ustalenie, czy zapisy SWZ są zgodne z zasadą proporcjonalności i innymi przepisami Pzp możliwe jest jedynie w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego i musi być poprzedzone wnikliwym zbadaniem okoliczności faktycznych związanych z danym zamówieniem (m.in. przedmiotu zamówienia, dokumentacji postępowania, ilości złożonych ofert).

Odnosnie pytania o wprowadzenie mechanizmu kontroli lub opiniowana SWZ w zakresie zgodności z zasadami uczciwej konkurencji i racjonalności wymagań technicznych uprzejmie wyjaśniam, że Pzp przewiduje możliwość skorzystania ze środków ochrony prawnej, takich jak: odwołanie do Krajowej Izby Odwoławczej oraz skarga do Sądu Zamówień Publicznych (Dział IX Pzp).

Możliwe jest wniesienie odwołania od treści dokumentów zamówienia, czyli między innymi od opisu przedmiotu zamówienia w zakresie zapisów dotyczących oczekiwanych przez zamawiającego cech przedmiotu zamówienia.

Środki ochrony prawnej na gruncie Pzp przysługują wykonawcy, uczestnikowi konkursu oraz innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w uzyskaniu zamówienia lub nagrody w konkursie oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów Pzp (art. 505 ust. 1 Pzp). Środki ochrony prawnej m.in. wobec dokumentów zamówienia przysługują także organizacjom wpisanym na listę, o której mowa w art. 469 pkt 15 Pzp oraz Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców (art. 505 ust. 2 Pzp).

Jeżeli zatem wykonawca (podmiot zainteresowany uzyskaniem zamówienia) kwestionuje ustanowienie przez zamawiającego danego wymogu odnośnie przedmiotu zamówienia, uznając go za nieprawidłowy, może skorzystać ze swojego uprawnienia do wniesienia środków ochrony prawnej w celu poddania weryfikacji kwestionowanych zapisów przez wyspecjalizowany organ, a następnie – przez wyspecjalizowany Sąd.

Natomiast Minister Zdrowia realizuje zadania z zakresu nadzoru merytorycznego wyłącznie nad nielicznymi w skali kraju podmiotami leczniczymi (13) i nie monitoruje ani nie analizuje praktyk dotyczących „formułowania warunków w SWZ przez podmioty lecznicze w zakresie zamówień publicznych na wyroby medyczne”. Minister Zdrowia nie planuje, nie rozważa, ani nie identyfikuje podstaw prawnych do podjęcia w ramach właściwości takich działań.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Tomasz Maciejewski
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/